

KOMUNIKAT PRASOWY nr 5/23

Luksemburg, 12 stycznia 2023 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-57/21 | RegioJet

Sąd krajowy może nakazać ujawnienie dowodów do celów postępowania o odszkodowanie w związku z domniemanym naruszeniem prawa konkurencji, nawet jeśli postępowanie to zostało zawieszono ze względu na wszczęcie przez Komisję dochodzenia w przedmiocie tego naruszenia

Sąd ten powinien jednak upewnić się, że ujawnienie dowodów jest rzeczywiście niezbędne i proporcjonalne do celów powództwa odszkodowawczego

W styczniu 2012 r. czeski urząd ochrony konkurencji wszczął postępowanie dotyczące możliwego nadużycia pozycji dominującej przez spółkę České dráhy, będącą krajowym przewoźnikiem kolejowym należącym do państwa czeskiego. To domniemane naruszenie prawa konkurencji polegało na stosowaniu drapieżnych cen w związku ze świadczeniem usług kolejowych przewozów pasażerskich w Republice Czeskiej, w szczególności na trasie Praga-Ostrawa. W 2015 r. RegioJet, przedsiębiorstwo, które oferuje między innymi usługi kolejowych przewozów pasażerskich na tej trasie, wniosło do czeskiego sądu powództwo o odszkodowanie przeciwko spółce České dráhy, żądając naprawienia szkody poniesionej z powodu zarzucanego naruszenia.

W listopadzie 2016 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w tej sprawie, w związku z czym czeski urząd ochrony konkurencji zawiesił toczące się przed nim postępowanie. W październiku 2017 r. RegioJet, w ramach powództwa o odszkodowanie, złożył wniosek o ujawnienie dokumentów, które jego zdaniem znajdowały się w dyspozycji spółki České dráhy, w związku ze wspomnianym zachowaniem antykonkurencyjnym. W grudniu 2018 r. czeski sąd zawiesił postępowanie o odszkodowanie do czasu wydania przez Komisję decyzji dotyczącej naruszenia, którego miała dopuścić się spółka České dráhy.

Czeski sąd najwyższy przedstawił Trybunałowi Sprawiedliwości szereg pytań dotyczących wykładni dyrektywy w sprawie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji¹ w odniesieniu do ujawniania dowodów w tego rodzaju postępowaniach. W szczególności czeski sąd najwyższy dąży do ustalenia, czy sądy krajowe mogą nakazać ujawnienie dokumentów dotyczących domniemanego naruszenia prawa konkurencji, w sytuacji gdy postępowanie leżące u podstaw tego nakazu i odnoszące się do powództwa o odszkodowanie z tytułu owego naruszenia zostało zawieszono do czasu wydania decyzji przez Komisję.

W wydanym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał przede wszystkim, że sąd krajowy nie może wydać decyzji, która pozostawałaby w sprzeczności z decyzją rozważaną przez Komisję w trakcie postępowania, które instytucja ta wszczęła ze względu na domniemane naruszenie prawa konkurencji Unii. W tym względzie Trybunał wyjaśnił,

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji¹ państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (Dz.U. 2014, L 349, s. 1).

że jeśli wymóg ten jest spełniony, to **sąd krajowy** może, co do zasady, **nakazać ujawnienie dowodów na potrzeby postępowania o odszkodowanie odnoszące się do takiego naruszenia, nawet jeśli postępowanie to zostało zawieszono do czasu wydania przez Komisję decyzji w przedmiocie tego naruszenia**. Sąd krajowy powinien jednak **upewnić się, że ujawnienie dowodów jest rzeczywiście niezbędne i proporcjonalne** z punktu widzenia oceny danego żądania odszkodowawczego.

Następnie Trybunał uznał, że okoliczność, iż krajowy organ ochrony konkurencji zawiesił toczące się przed nim postępowanie ze względu na to, że Komisja wszczęła dochodzenie dotyczące tych samych okoliczności faktycznych, **nie może być utożsamiana z zakończeniem przez ów organ tego pierwszego postępowania**. W związku z tym takie zawieszenie postępowania krajowego **nie umożliwia sądowi krajowemu nakazania ujawnienia dowodów, których udostępnienie jest uzależnione od spełnienia warunku, aby właściwy organ ochrony konkurencji zakończył toczące się przed nim postępowanie**.

Wreszcie, Trybunał wskazał, że czeskie uregulowanie, które zabrania sądowi krajowemu nakazania ujawnienia, w sytuacji gdy postępowanie przed organem ochrony konkurencji jest w toku, nie tylko – jak stanowi dyrektywa – informacji „przygotowanych” specjalnie na potrzeby postępowania wszczętego przez organ ochrony konkurencji, ale również informacji „przedłożonych” na potrzeby owego postępowania, **nie jest zgodne z tą dyrektywą**. Realizowany przez wskazaną dyrektywę cel harmonizacji byłby bowiem zagrożony, gdyby państwa członkowskie miały w dziedzinie ujawniania dowodów możliwość wprowadzenia uregulowań bardziej restrykcyjnych niż te, które zawiera owa dyrektywa.

Ponadto dyrektywa umożliwia sądowi krajowemu nakazanie ujawnienia dowodów, które mogą zawierać informacje „przygotowane” specjalnie na potrzeby postępowania prowadzonego przez organ ochrony konkurencji, w celu zbadania, czy dane dokumenty rzeczywiście zawierają tego rodzaju informacje. Jednakże sąd krajowy powinien zapewnić, aby dostęp do tych dokumentów został udzielony innym zainteresowanym stronom i osobom trzecim dopiero po uwzględnieniu wyników tego badania i zgodnie z przepisami dyrektywy.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostaniemy w kontakcie!

